

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร พระราชทานพระปรมาภิไธยและพระบรมราชลัญจกรในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นชื่อและตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ ความภาคภูมิใจและเกียรติศักดิ์นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๒) และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔

บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

“รองอธิการบดี” หมายความว่า รองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลฝ่ายกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

“คณะ” หมายความว่า ส่วนงานตามประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ว่าด้วย การจัดตั้งส่วนงานในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่มีการจัดการเรียนการสอน และให้หมายความรวมถึงส่วนงานที่ได้รับมอบหมายจากสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือให้จัดการเรียนการสอน

“คนบตี” หมายความว่า คนบตีของคณะหรือวิทยาลัย หรือหัวหน้าส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอน

“รองคนบตี” หมายความว่า รองคนบตีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลฝ่ายกิจการ นักศึกษาของคณะ

“อาจารย์” หมายความว่า ผู้สอนหรือผู้บรรยายประจำรายวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และรวมถึงอาจารย์พิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการหรือกิจกรรมด้วย

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัย พนักงานพิเศษ พนักงานพิเศษจ้างเหมา พนักงานจ้างหลังเกษียณ พนักงานจ้างเหมา และลูกจ้างประจำในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี หรือระดับสูงกว่าปริญญาตรี

“งานพิธี” หมายความว่า งานที่มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นใดจัดขึ้นตามขนบธรรมเนียมประเพณีการปฏิบัติ หรือประเพณีที่สำคัญ แต่มิได้กำหนดให้เป็นงานพระราชพิธีหรืองานรัฐพิธี

“งานพระราชพิธี” หมายความว่า งานที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม กำหนดไว้เป็นประจำตามราชประเพณี

“งานรัฐพิธี” หมายความว่า งานที่รัฐบาลจัดขึ้นเป็นธรรมเนียม มีหมายกำหนดการที่กำหนดไว้เป็นประจำ

“แบบสุภาพ” หมายความว่า เรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย หรือเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ ขนบธรรมเนียมประเพณี

“เพศโดยกำเนิด” หมายความว่า เพศซึ่งถูกระบุไว้เมื่อแรกเกิด โดยใช้ลักษณะเพศทางสรีระหรืออวัยวะเพศมาเป็นฐานในการกำหนด

“เพศสภาพ หรือเพศภาวะ” หมายความว่า การแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติ หรือการแสดงบทบาททางเพศของบุคคล ซึ่งอาจตรงหรือไม่ตรงกับลักษณะเพศโดยกำเนิด

“อัตลักษณ์ทางเพศหรือวิถีทางเพศ” หมายความว่า ลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือตัวตนของบุคคล ซึ่งรวมทั้งจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับลักษณะทางเพศสภาพ หรือเพศภาวะของบุคคล

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจในการกำหนดระเบียบออกประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

กรณีมีปัญหาในการวินิจฉัยหรือการตีความเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

หมวดทั่วไป

ข้อ ๖ นักศึกษาจะต้องแต่งเครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษาตามข้อบังคับนี้ นักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจะแต่งเครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายตามข้อบังคับนี้ หรือแต่งกายแบบสุภาพก็ได้

ข้อ ๗ การกำหนดให้ใช้รูปแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษาที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย หรือประกาศคณะ แล้วแต่กรณี ตามความเหมาะสม

ข้อ ๘ นักศึกษาที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหรือวิถีทางเพศไม่ตรงกับลักษณะเพศโดยกำเนิด ที่ประสงค์แต่งกายด้วยรูปแบบ เครื่องหมาย และเครื่องแต่งกายของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การแต่งกายของนักศึกษา

ข้อ ๙ การแต่งกายของนักศึกษาในโอกาสต่าง ๆ มีดังนี้

(๑) การแต่งกายนักศึกษาในเวลาเรียน ใช้สำหรับแต่งในเวลาเรียนปกติ เวลาสอบ เวลาทำการและการติดต่อกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

(๒) การแต่งกายนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงาน หรือเรียนวิชาปฏิบัติการ ใช้สำหรับการศึกษาดูภาคปฏิบัติ ใช้สำหรับแต่งในห้องปฏิบัติการหรือห้องทดลองหรือโรงประลองหรือการปฏิบัติการภาคสนามหรือในสนามกีฬา

(๓) การแต่งกายนักศึกษาสำหรับงานพิธี พระราชพิธีหรือรัฐพิธี ใช้สำหรับแต่งในเวลาเข้าร่วมงานพิธี พระราชพิธีหรือรัฐพิธีหรือตามคำสั่งมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ ๑

การแต่งกายนักศึกษาในเวลาเรียนปกติ เวลาสอบ เวลาทำการและ การติดต่อกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การแต่งกายของนักศึกษาชาย ประกอบด้วย

(๑) ทรงผม ลักษณะของทรงผมและสีผมแบบสุภาพ เหมาะกับเครื่องแบบชุดนักศึกษา ความยาวด้านหลังไม่เกินปกคอเสื้อ ห้ามไว้หนวดและเครา เว้นแต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาสนา หรือจารีตประเพณี

(๒) เสื้อ ให้ใช้คอปกขัดปลายแหลม แขนสั้นเพียงเหนือศอก (ไม่ผ่าปลายแขน) หรือแขนยาวถึงข้อมือ ทำจากผ้าสีขาวเกลี้ยงไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร ผ่าหน้าตลอด ติดกระดุม ๖ เม็ด ความยาวของเสื้อต่ำกว่าสะเอว เวลาสวมใส่เก็บปลายเสื้อไว้ในกางเกงให้เรียบร้อย

(๓) เนคไท มีเครื่องหมายของมหาวิทยาลัย รูปแบบ สีและขนาดเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๔) กางเกง สีดำ หรือสีกรมท่า แบบทรงสากล สุภาพ ไม่รัดรูป ผ่าใส่ขิดด้านหน้า ไม่มีจีบ ขาวยาวถึงหลังเท้าของผู้สวมใส่ไม่พับปลายขา มีหูทำจากผ้าชนิดและสีเดียวกันสำหรับสอดคาดเข็มขัด เวลาสวมใส่ให้ทับชายเสื้อไว้ให้เรียบร้อย (ห้ามใช้ผ้ายีนส์)

(๕) เข็มขัด สีดำใช้กับหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะ รูปแบบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๖) รองเท้านักเรียนหรือผ้าใบ สีและลักษณะแบบสุภาพใช้กับถุงเท้าสีสุภาพ

ข้อ ๑๑ การแต่งกายของนักศึกษาหญิง ประกอบด้วย

- (๑) ทรงผม ลักษณะของทรงผมและสีผมแบบสุภาพ เหมาะกับเครื่องแบบชุดนักศึกษา
- (๒) นักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะ สีขาวเกลี้ยง สีกกรมท่าหรือสีดำ เนื้อผ้าไม่บาง ไม่มีลวดลาย กลัดเครื่องหมายมหาวิทยาลัยบนผ้าคลุมด้านซ้าย
- (๓) เสื้อ ให้ใช้ผ้าสีขาวเกลี้ยงไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร คอปกแข็ง ปลายแหลม แขนสั้นเพียงเหนือศอกไม่ผ้าปลายแขน ปลายแขนทำเป็นสาบตลบขึ้น มีสาบด้านหลังพอเหมาะกับรูปร่างและไม่รัดรูป ผ้าหน้าตลอดทำสาบตลบเข้าข้างในกว้าง ๓๐ มิลลิเมตร ติดกระดุม ๕ เม็ด ความยาวของเสื้อต่ำกว่าสะเอว เวลาสวมใส่เก็บปลายเสื้อไว้ในกระโปรงให้เรียบร้อย
- (๔) กระโปรง สีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ไม่มีลวดลาย ไม่รัดรูปความยาวเสมอกับเข่าห้ามใช้ผ้ายีนส์ เว้นแต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาสนาหรือจารีตประเพณี
- (๕) กระดุม ทำด้วยโลหะสีเงินขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๗ มิลลิเมตร รูปแบบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๖) เข็มเครื่องหมาย ให้มีเข็มเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยเฉพาะส่วนหมวกผูกทำด้วยโลหะสีเงิน กว้าง ๒๓ มิลลิเมตร สูง ๓๐ มิลลิเมตร ประดับหน้าอกด้านซ้าย รูปแบบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๗) เข็มขัด สีดำใช้กับหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะ รูปแบบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๘) รองเท้า หุ้มส้นหรือมีสายรัดส้น สีดำ สีน้ำตาล หรือสีขาว แบบสุภาพ

ส่วนที่ ๒

การแต่งกายนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงาน หรือเรียนวิชาปฏิบัติการ

ข้อ ๑๒ การแต่งกายของนักศึกษาชายในเวลาฝึกปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- (๑) ทรงผม ตามข้อ ๑๐ (๑)
- (๒) เสื้อ ให้ใช้คอปกฮาวาย แขนสั้นยาวเพียงศอกไม่ผ้าปลายแขนความยาวของเสื้อถึงบริเวณสะโพก ทำจากผ้าชนิดหนา ที่หน้าอกด้านขวาปักเครื่องหมายมหาวิทยาลัย เฉพาะส่วนหมวกผูกด้วยด้ายที่ทำจากไหมสีแสด และด้านล่างเครื่องหมายมีชื่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และได้ชื่อมหาวิทยาลัยปักคณะที่นักศึกษาสังกัด มีกระเป๋แบบจิบแตก ๓ ใบ ด้านบนซ้าย ๑ ใบ และด้านล่าง ๒ ใบ ด้านหลังเสื้อจับจีบคู่มือสายคาดยาวตลอด ห้ามมิให้ปักสัญลักษณ์อื่นใดนอกเหนือจากที่มหาวิทยาลัยกำหนด การสวมใส่ติดกระดุมเรียบร้อย หากสวมทับเสื้อยืดต้องเป็นสีขาวล้วนไม่มีลวดลาย สีของเสื้อให้เป็นไปตามที่ส่วนงานกำหนดโดยความเห็นชอบของมหาวิทยาลัย
- (๓) กางเกง ให้ใช้ตามข้อ ๑๐ (๔) การสวมใส่ให้เรียบร้อย
- (๔) เข็มขัด ให้ใช้ตามข้อ ๑๐ (๕)
- (๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ แบบและสีสุภาพใช้กับถุงเท้าสีสุภาพ

ข้อ ๑๓ การแต่งกายของนักศึกษาหญิงในเวลาฝึกปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

(๑) ทรงผม ตามข้อ ๑๑ (๑)

(๒) เสื้อตามลักษณะและแบบข้อ ๑๒ (๒) การสวมใส่ติดกระดุมให้เรียบร้อย

(๓) กระโปรงหรือกางเกง เป็นไปตามลักษณะการฝึกปฏิบัติงานที่คณะกำหนดไว้ตามความเหมาะสม การสวมใส่เรียบร้อยห้ามใช้ผ้ายีนส์

(๔) เข็มขัด ตามลักษณะและแบบข้อ ๑๑ (๗)

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีและลักษณะแบบสุภาพหรือตามข้อ ๑๑ (๘)

ข้อ ๑๔ การแต่งกายของนักศึกษาชาย - หญิงในเวลาเรียนวิชาปฏิบัติการ ประกอบด้วย

(๑) ทรงผม ตามข้อ ๑๐ (๑) และ ข้อ ๑๑ (๑)

(๒) เสื้อ ให้ใช้คอปกแขนสั้นยาวเพียงเหนือศอกทำจากผ้ายืตชนิดหนาพอสมควรแบบและสีเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เวลาสวมใส่เอาชายเสื้อไว้ในกางเกงให้เรียบร้อย

(๓) กางเกง ชายยาวทำจากผ้ายืตหรือผ้าร่มสีสุภาพ แบบและสีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีและลักษณะแบบสุภาพ

ส่วนที่ ๓

การแต่งกายนักศึกษาสำหรับงานพิธี พระราชพิธีหรือรัฐพิธี

ข้อ ๑๕ ให้นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงของมหาวิทยาลัยแต่งกายในงานพิธีต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือตามคำสั่งมหาวิทยาลัยตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑๐ หรือ ข้อ ๑๑ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๖ การแต่งกายของนักศึกษาชายในงานพระราชพิธีหรือรัฐพิธีประกอบด้วย

(๑) ทรงผม แบบสุภาพและห้ามทำสีผมผิดจากธรรมชาติ ความยาวด้านหลังไม่เกินปกคอเสื้อ ห้ามไว้หนวดและเครา เว้นแต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาสนาหรือจารีตประเพณี

(๒) เสื้อ ให้ใช้เสื้อนอกแขนยาวแบบราชการสีขาว

(๓) เข็มเครื่องหมาย ทำด้วยโลหะสีทอง แบบเครื่องหมายมหาวิทยาลัยเฉพาะส่วนมหามงกุฏ ขนาดกว้าง ๑๘ มิลลิเมตร สูง ๒๕ มิลลิเมตร ใช้ติดคอเสื้อทั้งสองด้าน

(๔) กระดุม ทำด้วยโลหะสีทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๑ มิลลิเมตร มีลายฉลุบนเครื่องหมายมหาวิทยาลัยเฉพาะส่วนมหามงกุฏ จำนวน ๕ เม็ด

(๕) กางเกง ทรงสากลสีขาว ผ้าชนิดเดียวกันกับเสื้อ ไม่รัดรูป ชายยาวถึงหลังเท้า ไม่พับปลายขา ผ่าตรงส่วนหน้า มีกระเป๋าด้านแนวตะเข็บข้าง

(๖) รองเท้า หนังสีดำหุ้มส้น ไม่มีลวดลาย ไม่ติดโลหะใช้กับถุงเท้าสีดำ

ข้อ ๑๗ การแต่งกายของนักศึกษาหญิงในงานพระราชพิธีหรือรัฐพิธีประกอบด้วย

(๑) ทรงผม แบบสุภาพและห้ามทำสีผมผิดจากธรรมชาติ

(๒) เสื้อ ให้ใช้เสื้อแบบนักศึกษาตามลักษณะและแบบข้อ ๑๑ (๓) และติดกระดุมที่คอเสื้อ

(๓) กระโปรง สีกกรมท่า แบบสุภาพ ทรงสอบ ไม่อัดจีบ ความยาวคลุมเข่า เว้นแต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาสนาหรือจารีตประเพณี

(๔) กระดุม ให้ใช้ตามข้อ ๑๑ (๕)

(๕) เข็มเครื่องหมาย ให้ใช้ตามข้อ ๑๑ (๖)

(๖) เข็มขัด ให้ใช้ตามข้อ ๑๑ (๗)

(๗) รองเท้าหนังสีดำ หรือวัสดุเทียมหนังไม่มันวาว ไม่มีลวดลาย ทรงเรียบแบบหุ้มส้นปิดปลายเท้า ส้นสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว ห้ามใส่ส้นเข็มหรือส้นเตารีด และสวมถุงน่องสีเนื้อ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(ศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัณ บุนยโสภณ)

นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ